

A szakfelügyelő által 2006. évben vizsgált intézmények:

**I. Fejér Megye** – Fejér Megyei Múzeumok Igazgatóságához tartozó intézmények:

1. Dunaújváros, Intercisa Múzeum (kiállítások, raktárak, restaurátor műhelyek)
2. Cece, Csók István Emlékmúzeum
3. Kápolnásnyék, Vörösmarty Mihály Emlékmúzeum
4. Pákozdi, Pákozdi-Sukorói csata Emlékiállítás
5. Sukoró, Néprajzi Ház
6. Csákvár, Vértes Múzeum
7. Szabadbattyán, Kula-gótikus lakótorony
8. Füle, Sárreai tájház

**II. Komárom-Esztergom megye**

Balassa Bálint Múzeum – Esztergom város múzeuma  
(kiállítás, raktárak, restaurátor műhelyek)

**III. Veszprém megye** – Veszprém Megyei Múzeumok Igazgatóságához tartozó intézmények

1. Nemesvámos-Balácapusztá, Balácai romkert és kiállítás
2. Balatonfüred, Jókai Mór Emlékmúzeum
3. Tihany, Szabadtéri Néprajzi Múzeum
4. Kővágóörs, Tájház
5. Pálköve, Bajcsi Zsilinszky Emlékház
6. Badacsony, Egry József Múzeum
7. Badacsony, Szegedy Róza Emlékház
8. Nagyvázsony, Szabadtéri Néprajzi Múzeum

## **I. FEJÉR MEGYE**

### **1. Dunaújváros, Intercisa Múzeum**

Cím: 2400 Dunaújváros, Városháza tér 4.  
Telefon: 25/411-315 Fax: 25/411-315  
25/408-970

E-mail cím: [intercisamuz@freemail.hu](mailto:intercisamuz@freemail.hu)

Vezető: Matussné Lendvai Márta dr.

Fenntartó: Fejér Megyei Múzeumok Igazgatósága

Működési engedély: M/d/10 Kiadás éve: 1975

Szakmai besorolás: tájmúzeum

Gyűjtőterület: Dunaújváros és környéke

Gyűjtőkör: régészet, néprajz, történet

Az új SZMSZ 2005. óta érvényben van, az új munkaköri leírások elkészültek.

Az Intercisa Múzeum a Fejér megyei Intézményi hálózat legnagyobb külső egysége. Feladata a Dunaújvárosban és a volt dunaújvárosi járásban folyó múzeumi tevékenység feltételeinek biztosítása. Gyűjtőköre is ezzel egyenlő.

A megyei támogatás mellett, a város eddig rendszeresen támogatta az intézményt évi 10 millió forinttal. (Ebből tudták kifizetni a népművelő munkabérét, a Római Fürdővel kapcsolatos költségeket, valamint kisebb javításokat az épületen.). A támogatás további folyósítása bizonytalan. Sajnos, a **múzeum teljes épülete felújításra szorulna**, a "pincétől a padlásig" mindenféle régi és újabb beázások nyomai fedezhetők fel a lépcsőházakban, munkaszobákban, raktárakban is. Természetesen a felújítás olyan sokba kerülne, hogy ekkora összeget csak külön pályázati úton lehetne elnyerni (Norvég Alap, Nemzeti Fejlesztési Terv). A Múzeum illetve a város olyan kiemelkedően jelentős régészeti lelet együttesel rendelkezik, amely megérdemelné a nagyobb figyelmet.



Beázások nyomai a lépcsőházban és a történeti raktárban

Matussné Lendvai Márta Igazgató főnök tájékoztatott arról, hogy 2006. évben milyen pályázatokon vettek részt és melyek voltak ezek közül eredményesek. Közel kétfélmillió forintot nyertek minisztériumi, NKA, és városi pályázatokon. A pénzből kisebb kiállítások megrendezését és elsősorban közművelődési programok szervezését tudták megvalósítani.

A 2005. évi MÁB pályázat ( a megyei múzeum szervezésében) megvalósítása, 2006-ban

- Műtárgyvédő tároló rendszer témakörben 500.000 Ft támogatást nyertek, amelyen műtárgytároló fiókos fémszekrényeket vásároltak, a papírműhelyben restaurált anyag elhelyezésére.

**Raktárak:**

A múzeum raktáraiban elhelyezett 3 darab thermo-hygrométer mellett szükség lenne digitálisan mérő Elsec mérőműszer rendszeres használatára is. Jelenleg azonban a megye összesen csak egy Elsec műszerrel rendelkezik.

A bronzkori **régészeti raktár** a pincében van, a hőmérsékletet és a páratartalmat mérik, az anyag rendszerezett, de a mostoha körülmények miatt kutatómunkára nem igazán alkalmas.



A bronzkori raktár a thermo-hygrométerrel és régi beázások nyomaival.

További régészeti anyag, Dexion-Salgó polcokon felhalmozva található az épület különböző részein, szobákban, folyosókon. A régészeti gyűjteményt rendszerezve, dobozokban, feliratozva tárolják, de mindenhol nagy a zsúfoltság.



A múzeumépület minden részét beborítja a felhalmozott régészeti anyag

Az autópálya ásatások leletanyagának elhelyezésére „autópálya pénzből” a múzeum új **teleraktárakat** alakított ki. A helyiségeket felújították, megfelelő világítással és mellékhelyiséggel látták el. A raktárnak kialakítandó helyiségeket a várostól kapták, a múzeumépülettől távolabb, egy tömbház légópincéjében. A már feldolgozott leletanyag egy részét már el is helyezték az új raktárban amely riasztórendszerrel is fel van szerelve.



Az Intercisa Múzeum korszerű teleraktárai az autópálya ásatások anyagának tárolására

A **néprajzi és történeti raktárak** a múzeum épületében találhatóak. A szakfelügyelő látogatásakor a néprajzi és a történeti textilek, zászlók rendezetten, de szakszerűtlenül voltak tárolva, régi fiókos és polcos faszekrényekben, a tárgyak preventív konzerválása egyáltalán nem volt megoldva. A gyűjteménykezelő ugyan elvégezte a szaktanfolyamot, de a létszámhiány miatt a raktárak rendben tartásán kívül számtalan feladatot kell még ellátnia a múzeumban, ezért kevés ideje marad a konkrét gyűjteménykezelői munkákra.



A történeti és néprajzi textilek szakszerűtlen tárolása

### Kiállítások:

Az **állandó** kiállítás – **Dunaújváros története az őskortól az 1970-es évek közepéig** - 1976 óta áll, a kiállított anyag nagyon gazdag, de a kiállítás régészeti részének installációja elavult, poros, felújításra szorulna. Kivétel a rendkívül látványos és korszerű bronzkori rész, amely a kiállítás elejében található. Ezt a részt, 2003-ban városi támogatással a múzeum munkatársai újították fel.

A kiállítás néprajzi és történeti vonatkozású enteriőrjei tiszták és rendezek, de a tárgyak védelem nélkül, szabadon állnak.

**Időszaki kiállításokat** is folyamatosan rendeznek vagy külső segítséggel (pl. Hadtörténeti Múzeum anyagából, Horváth Márton üvegeiből), vagy pl. az autópálya ásatások már feldolgozott anyagából.



A restaurátorok által felújított régészeti kiállítás részlete és egy szobabelső

### Restaurátor műhelyek:

A restaurátorműhelyekben három diplomás (általános, papír, szilikát) restaurátor dolgozik, egy papír szakrestaurátor jelenleg GYES-en van. A múzeum gyűjteménykezelője elvégezte a szaktanfolyamot.

*Az Intercisa Múzeum restaurátorainak munkáját Flatsker Melinda, a székesfehérvári Szent István Király Múzeum Restaurátorműhelyének vezetője (aki egyben a megye műtárgyvédelmi megbízottja is) irányította, ő hangolta össze tevékenységüket – az éves terv alapján – az Intercisa Múzeum igényeivel. Flatsker Melinda jelenleg 1 éves fizetés nélküli szabadságát tölti az USA-ban, helyette **Kabáczy Annamária főrestaurátor látja el a műhelyvezetői és műtárgyvédelmi megbízotti teendőket a megyében. A szakfelügyelővel együtt a megyei bejárásokon lelkiismeretesen részt vett, a felmerülő problémákról beszámolt Dr. Fülöp Gyula megyei múzeumigazgatónak.***

A múzeumban **régészeti kerámia-szilikát** illetve **fémrestaurátor** műhely és **papírrestaurátor műhely** működik. A régészeti műhelyek felszerelése kissé elavult, nagyon régi és kevésbé hatékony helyi elszívó készülékekkel rendelkeznek. Ennek ellenére a **restaurátori munka magas színvonalú**, a dokumentációk készítéséhez digitális felvételeket készítenek, a képeket számítógépen tárolják. A műtárgyvédelmén kívül a restaurátorok feladata a kiállítások rendezésében való részvétel, valamint műtárgymásolatok készítése is.

Rendszeresen részt vesznek a Múzeumok Majálisán, ahol a restaurátorok által készített műtárgymásolatokat is árusítják.





A kerámia és a papírrestaurátor műhely

A papírműhely jól felszerelt, a restauráláshoz szükséges alapvető eszközök rendelkezésre állnak. Műtárgyvédelmi szempontból kifogásolható, hogy a műhely nagyon napos, fényvédő fólia alkalmazására lenne szükség. A vegyszerek tárolása az előírásoknak megfelelően, rendben, fémsekrényben illetve elkülönített rendszerben történik. A restaurált papíryanag egy részét fiókos fémsekrényekben tárolják.

A digitális fényképezőgépet, a notebookot és a felszerelések jó részét sikeres pályázatokon nyerték. Az Intercisa Múzeumhoz tartozik még a város más részein található **Római kori katonai fürdő** valamint a **Római kori romkert és kőtár**. Az objektumok létrehozásában és gondozásában a múzeum munkatársai folyamatosan részt vesznek.



Római kori katonai fürdő és romkert

#### *Javaslatok:*

- A múzeumépület teljes felújítása, amelynek során a tetőtéri, jelenleg nem használt területeket is beépítenék. Ide kerülhetnének fel az irodák és a restaurátor műhelyek, ezeknek helyén korszerű raktárakat lehetne kialakítani.
- A néprajzi és történeti textilraktár preventív konzerválásának megkezdése, a műtárgyvédelmi követelményeknek megfelelően.
- A papírrestaurátor műhely ablakaira fényvédő fólia beszerzése.
- A múzeumnak szüksége lenne egy folyamatosan mérő digitális környezetmérő műszerre. A megyei múzeum csak egy ilyen műszert kapott az Állományvédelmi Bizottságtól, amelyet Székesfehérváron használnak.
- Szükséges lenne az Intercisa Múzeumban is egy műtárgyvédelmi megbízottat kinevezni, aki a megyei megbízottal párhuzamosan, de ide koncentrálna végezhetné a műtárgyvédelmi méréseket.

- Az 1976 óta álló és elavult installációjú régészeti állandó kiállítás teljes felújítása az NKA vagy az Alfa Program támogatásával.